

Т.А. ЖАДАН, к.е.н., доцент кафедри «ЕА та О» НТУ «ХП»

О.С. БЕЛОЗОР, студент групи ЕКЗІД-51 НТУ «ХП»

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Найважливішим узагальнюючим показником, який характеризує ефективність фінансово-господарської діяльності підприємства, є позитивний фінансовий результат - прибуток. Від розміру прибутку залежить своєчасність виконання підприємством своїх зобов'язань перед бюджетом, формування та обсяг оборотних коштів, платоспроможність тощо. Кожне підприємство приділяє особливу увагу процесу формування, розподілу та використання прибутку. Позитивний фінансовий результат (прибуток) є частиною доходу суспільства, який спрямовується на поліпшення матеріально-технічної бази, впровадження інновацій та стимулювання праці робітників підприємства.

Оцінка результативності діяльності підприємства здійснюється за допомогою фінансово-економічних показників, які характеризують його фінансовий стан та надають уявлення про економічний потенціал його розвитку [1]. Як правило, для оцінки фінансових результатів діяльності підприємства використовують абсолютні і відносні показники.

Абсолютні показники використовують для визначення розміру фінансових результатів (прибутку або збитку), на який впливають: результативність (ефективність) фінансово-господарської діяльності підприємства; вид економічної діяльності; нормативно-правові вимоги до обліку фінансових результатів.

За допомогою відносних показників оцінюється величина зміни прибутку (збитку) у динаміці, рівень рентабельності. Величина чистого прибутку (збитку) підприємства визначається фінансовими результатами, отриманими від операційної, інвестиційної, фінансової діяльності та

надзвичайних подій. Така класифікація фінансових результатів дозволяє обчислювати показники прибутковості (рентабельності) підприємства [2]. Найчастіше для розрахунку рентабельності підприємства використовуються такі показники зі «Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)»:

- валовий прибуток (рядок 2090) або збиток (рядок 2095);
- фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток (рядок 2190) або збиток (рядок 2195);
- фінансовий результат до оподаткування: прибуток (рядок 2290) або збиток (рядок 2295);
- чистий фінансовий результат: прибуток (рядок 2350) або збиток (рядок 2355).

В залежності від того, з чим порівнюються наведені вище показники фінансових результатів, розрізняють три групи коефіцієнтів рентабельності: рентабельність інвестицій (капіталу), рентабельність продажів, рентабельність виробництва.

Рентабельність інвестицій (капіталу) характеризують коефіцієнти рентабельності сукупного капіталу і власного капіталу.

Оцінка рентабельності продажів здійснюється на підставі розрахунку коефіцієнтів валової рентабельності продажу, операційної рентабельності реалізованої продукції та чистої рентабельності реалізованої продукції.

Рентабельність виробництва можна оцінити шляхом розрахунку коефіцієнтів чистої і валової рентабельності виробництва.

Остаточний висновок про фінансовий стан підприємства здійснюється на підставі оцінки розрахованих вище показників рентабельності у динаміці, їх порівнянням з аналогічними середньогалузевими показниками та показниками найближчих підприємств-конкурентів.

Список літератури: 1. Жадан Т.А. Економічний аналіз діяльності підприємства на базі системного підходу [Електронний ресурс] / Т.А. Жадан // Вісник НТУ «ХП», Збірник наукових праць. Тематичний випуск: «Розвиток обліку та аудиту як основи інформаційно-аналітичної системи підприємства». – Харків: НТУ «ХП». – 2005. - № 58. - т.3. – С. 15-16. - Режим доступу: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/23426> 2. Стаднюк Т. Особливості методики аналізу фінансових результатів діяльності підприємств / Т. Стаднюк // Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. – 2016. - № 1. – С. 127-132.